

Wyrok z dnia 13 stycznia 1998 r.

II UKN 446/97

Naruszenie przez kierowcę przepisów ruchu drogowego w stopniu co najmniej rażącego niedbalstwa wyklucza prawo do świadczeń z tytułu wypadku przy pracy, jeżeli stanowiło wyłączną przyczynę tego wypadku.

Przewodniczący SSN: Teresa Romer, Sędziowie SN: Maria Mańkowska (sprawozdawca), Maria Tyszel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 1998 r. sprawy z wniosku Wiktora S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w A. o prawo do świadczeń z tytułu wypadku przy pracy, na skutek kasacji organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku z dnia 14 lipca 1997 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Wnioskodawca Wiktor S. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w A. z dnia 26 sierpnia 1996 roku, odmawiających przyznania prawa do renty inwalidzkiej i jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, jakiemu uległ w dniu 22 czerwca 1995 roku. Zaprzeczył, aby przyczynił się do wypadku przez zlekceważenie sygnalizacji przed przejazdem przez tory kolejowe. Krytycznego dnia woził ciągnikiem obornik na przyczepie, która nie posiadała hamulców, nie pamięta jednakże, co się stało, ani jak doszło do zderzenia z nadjeżdżającym pociągiem.

Sąd Wojewódzki - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku wyrokiem z dnia 25 kwietnia 1997 r. oddalił odwołanie uznając, że Wiktor S. jest

sprawcą wypadku drogowego, ponieważ naruszył przepisy ruchu drogowego, a w szczególności art.59 ust.1, 64 ust.1 i 29 ust.1 prawa o ruchu drogowym, zatem zgodnie z art.8 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych - nie przysługują mu świadczenia wypadkowe.

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku , w wyniku uwzględnienia apelacji wnioskodawcy, wyrokiem z dnia 14 lipca 1997 r. zmienił zaskarżony wyrok oraz poprzedzające go decyzje organu rentowego i ustalił, że w stosunku do wnioskodawcy nie ma zastosowania art.8 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Sąd Apelacyjny nie podzielił stanowiska Sądu I instancji o odpowiedzialności wnioskodawcy za niesprawną technicznie przyczepę. Z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego sporządzonej w toku postępowania karnego wynika bowiem, że przyczepa nie posiadała sygnalizacji elektrycznej i hamulcowej, natomiast ze względu na stopień uszkodzeń ciągnika, trudny był do ustalenia jego stan techniczny przed wypadkiem. Zdaniem biegłego, nie można wykluczyć, iż stan techniczny zespołu ciągnik z przyczepą mógł przyczynić się do zaistnienia wypadku. Naruszenie zatem przez wnioskodawcę przepisów ruchu drogowego, nie zatrzymanie się przed znakiem „stop” i zbyt późne hamowanie przed sygnalizacją świetlną, nie było wyłączną przyczyną wypadku, postępowanie wnioskodawcy nie nosi znamion rażącego niedbalstwa, ani tym bardziej winy umyślnej.

Powyższy wyrok zaskarżył kasacją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w A., zarzucając naruszenie art.8 ustawy wypadkowej, polegające na błędnym zaprzeczeniu związku między faktami ustalonymi w procesie a normą prawną oraz naruszenie istotnych przepisów postępowania poprzez dowolną ocenę dowodów.

W odpowiedzi na kasację ubezpieczony wniósł o odrzucenie kasacji z uwagi na lakoniczność jej uzasadnienia i niewskazanie naruszonych przepisów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje :

Kasacja nie jest uzasadniona o ile chodzi o zarzut naruszenie prawa mate-

rialnego.

Stosownie do art.8 ust.1 i 2 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr.30, poz.144 ze zm.) świadczenia określone w ustawie nie przysługują pracownikowi, gdy wyłączną przyczyną wypadku przy pracy było udowodnione przez zakład pracy naruszenie przez pracownika przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa i także wówczas, gdy będąc w stanie nietrzeźwości przyczynił się w znacznym stopniu do wypadku przy pracy. Postępowanie karne z art.145 §1 KK, zakończone warunkowym umorzeniem postępowania wobec wnioskodawcy (akta Sądu Rejonowego w Ełku [...]) nie obejmowało zarzutu nietrzeźwości kierowcy ciągnika, zaś z opinii biegłego powołanego w tej sprawie wynika, że stan techniczny przyczepy, która nie posiadała instalacji elektrycznej i hamulcowej, mógł przyczynić się do zaistnienia wypadku przy pracy, jakiemu uległ wnioskodawca w dniu 22 czerwca 1995 roku. Ustalenie powyższe wyklucza zastosowanie w rozpoznawanej sprawie art.8 ustawy wypadkowej, bowiem przesłanka wyłączająca odpowiedzialność z ust.1 tego przepisu nawet wówczas, gdyby naruszenie pracownika miało postać winy umyślnej, czy rażącego niedbalstwa, musiała by stanowić wyłączną przyczynę wypadku. Jeżeli zatem, naruszenie przez kierowcę przepisów ruchu drogowego, które stanowią przepisy dotyczące ochrony życia, nie stanowiło wyłącznej przyczyny omawianego wypadku przy pracy, to Sąd II instancji prawidłowo uznał, iż wnioskodawcy przysługują dochodzone roszczenia z tytułu wypadku przy pracy, to jest prawo do renty inwalidzkiej i jednorazowego odszkodowania.

Oдноśnie natomiast do zarzutu o naruszeniu przepisów postępowania, to rację ma pełnomocnik wnioskodawcy, że w tym zakresie kasacja nie spełnia warunków formalnych. W dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy niejednokrotnie zwracał uwagę, że kasacja powołująca jedynie art. 393¹ pkt.2 KPC, jeśli nie wymienia konkretnych przepisów naruszonych przez sąd drugiej instancji, nie czyni zadość wymaganiom tego przepisu. Sąd Najwyższy nie jest obowiązany ani uprawniony do przypisywania wnoszącemu kasację zamiaru przytoczenia danej podstawy kasacyjnej. Niewskazanie podstawy kasacji nie jest jej brakiem formalnym, jest brakiem istotnym w takim stopniu, że pozbawia kasację cech tego środka zaskarżenia. Dla-

tego nie jest możliwe wzywianie wnoszącego kasację do uzupełnienia tego braku.

Z tych wszystkich względów i na podstawie art. 393¹² KPC Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

=====